

International Alliance of
Patients' Organizations
A global voice for patients

Декларација за здравствена заштита каде пациентот има централно место

Здравствената заштита каде пациентот има централно место е начин за правичен и исплатлив систем на здравствена заштита

Здравствените системи ширум светот се изложени на притисок и не можат да се справат со тоа доколку продолжат да се фокусираат на болестите, а не на пациентите; потребна е вклученост на самите пациенти кои се придржуваат на нивното лекување, промени во однесувањето, и самоуправувањето. Здравствената заштита во која пациентот се наоѓа во центарот може да биде најисплатлив начин за подобрување на здравствените резултати за пациентите.

За нас, Меѓународната алијанса на организации на пациенти, суштината на здравствената заштита каде централно место има пациентот, е дизајнирање и испорачување на здравствена заштита за задоволување на потребите од здравствена заштита, како и она што го претпочитаат самите пациенти така што здравствената заштита е соодветна и исплатлива. Преку промовирање на поголема одговорност на пациентите и оптимална искористеност, здравствената заштита каде пациентот се наоѓа во центарот води кон подобри здравствени резултати, квалитет на живот и оптимална вредност за инвестициите во здравствената заштита.

Приоритетите на пациентите, семејствата и негувателите се разликуваат во секоја земја и во секоја област на болести, но сепак и во тие различности постојат одредени заеднички приоритети. За да се постигне здравствена заштита каде пациентот се наоѓа во центарот, ние веруваме дека здравствената заштита треба да се заснова на следните 5 принципи:

1. Почитување

Пациентите и негувателите имаат основно право на здравствена заштита каде пациентот има централно место, и притоа се почитуваат нивните потреби, приоритети и вредности, како и нивната автономност и независност.

2. Избор и зајакнување

Пациентите имаат право и одговорност да учествуваат, до ниво на нивната способност и приоритет, како партнери во носењето одлуки за здравствената заштита, кои влијаат на нивниот живот. За тоа се неопходни одговорни здравствени услуги, кои нудат соодветен избор за лекувањето и опции за раководење кои одговараат на потребите на пациентите, и охрабрување и поддршка за пациентите и негувателите кои ја насочуваат и раководат со таквата грижа или заштита за да се обезбеди најдобриот можен квалитет на живот. Организациите на пациенти мора да се зајакнат за да имаат значајна лидерска улога во поддршката за пациентите и нивните семејства при остварувањето на правата за избор на здравствена заштита која се заснова на информираност.

3. Вклученост на пациентот во здравствената политика

Пациентите и организациите на пациенти заслужуваат да ја споделуваат одговорноста за носење на политики за здравствена заштита преку значаен и поддржан ангажман на сите нивоа и за сите точки при носењето одлуки, за да се обезбеди сигурност дека тие се дизајнирани на начин на кој пациентот се наоѓа во центарот. Тоа не треба да биде ограничено на политиката за здравствена заштита, на пример може да ја вклучува социјалната политика која на крајот ќе има влијание на животот на пациентите. Види исказ за политики на IAPO на: www.patientsorganizations.org/involvement

4. Пристап и поддршка

Пациентите мора да имаат пристап до услуги за здравствена заштита кои се загарантирани за нивната состојба. Тука спаѓа пристап до безбедни, квалитетни и соодветни услуги, лекување, превентивна заштита и активности за унапредување на здравјето. Потребно е да се направи една одредба со која ќе се обезбеди дека *сите пациенти* можат да добијат пристап до неопходните услуги, независно од нивната состојба или социо-економска положба. За да можат пациентите да имаат најдобар можен квалитет на живот, здравствената заштита мора да дава поддршка за емоционалните барања на пациентот, и притоа во предвид да се земаат и други нездравствени фактори како што се образованието, вработувањето, семејната состојба кои влијаат на нивниот пристап кон изборот на здравствена заштита и управувањето.

5. Информации

Прецизни, релевантни и сеопфатни информации се од суштинско значење за да на пациентите и негувателите им се овозможи да донесат одлуки врз основа на информираност за третманот кој ќе го добијат од системот за здравствена заштита и за живеењето со таквата состојба. Информациите мора да се претстават во соодветен формат согласно на принципите на здравствена писменост земајќи ја предвид индивидуалната состојба, јазик, возраст, разбирање, способности и култура. Види исказ за политики на IAPO на: www.patientsorganizations.org/healthliteracy

За да се постигне здравствена заштита каде пациентот има централно место на секое ниво во секоја заедница, Меѓународната алијанса на организации на пациенти повикува на поддршка и соработка од носителите на политики, здравствените професионалци, давателите на услуги, и индустрии кои се поврзани со здравството за да се прифатат овие пет принципи и тие да добијат централно место во нивните политики и пракса. Ги повикуваме сите чинители да ги обезбедат неопходните структури, ресурси и обука за да се обезбеди дека принципите кои се содржани во оваа Декларација се поддржани од сите.

© 2006 IAPO. All rights reserved. This policy was adopted in February 2006 by IAPO following member consultation and agreement by the Governing Board. Further information about Patient-Centred Healthcare including evidence for its impact and barriers to its practice can be found in the IAPO publication *What is Patient-Centred Healthcare?: A Review of Definitions and Principles* (IAPO, 2005) at: www.patientsorganizations.org/pchreview Contact IAPO at: info@patientsorganizations.org